

City Government of Puerto Princesa in
Partnership with WRDC

ENVIRONMENTAL IMPACT STATEMENT

PROPOSED RECLAMATION PROJECT

Sitio Tawiran, Barangay Luzviminda, Puerto Princesa City

TABLE OF CONTENTS

Project Description 3 - 5

Project name, location and area

Project proponent

Project size

Project Rationale

Project Components

Process Technology

Indicative project cost

Scope of work

Public Scoping Report 6 - 18

Introduction

Project Title

Date of Public Scoping

Time and venue

Total no. of Attendees

Invitees

Program of Activities

Preparation for the scoping

Report and Assessment

Issues and Concern raised during the Public Scoping

Minutes of the Public scoping

Question and answer portion

Photo Documentation

PROJECT DESCRIPTION

The City Government of Puerto Princesa in partnership with Mr. William Tan Enterprises Incorporated WTEI Realty Development Corp. (WRDC) jointly proposed a Reclamation project located at Sitio Tawiran Barangay Luzviminda Puerto Princesa City. Mr. William Tan was able to secure a Memorandum of Understanding with the Philippine Reclamation Authority (PRA) for the proposed 22.2 hectares reclamation project adjacent to land boundaries of Barangay Luzviminda. It will be operated as a port, which is necessary for the proposed complementary light industrial park within the vicinity. The Proposed Reclamation Project was endorsed to City Environment and Natural Resources Office office and supported by the City Mayor and the City Council of Puerto Princesa through a City Resolution. The Proposed Industrial Zone and Green Port Project is designed to address the future commodity imports and exports transport needs of the Province of Palawan and neighboring provinces. The reclamation project will solidify the economic relevance of Puerto Princesa in the developing economy of Palawan by providing easy access of bulk commodity imports for distribution to the entire province. Easy access of exports and distribution of food (farm or Agro-industrial products) in neighboring provinces.

Project Name	Proposed Reclamation Project
Project Location and Area	Sitio Tawiran, Barangay Luzviminda, Puerto Princesa City, Palawan. The project will convert a portion of the sea front of Sitio Tawiran, Barangay Luzviminda South East Coast of the Palawan Island, Philippines. This location has been used by locals as their boat landing for so many years until they were able to transfer to Central location for better access to public service. This area with reference to NAMRIA has the most least mangrove in the vicinity since the early years. The depth requirements are also ideal.
Project Proponents	City Government of Puerto Princesa, Palawan Mr. William Tan, President WTEI Realty Development Corp (WRDC)
Project size	22.2 Hectares (Reclamation)
Project Rationale	This proposed reclamation project is a benchmarking opportunities, a port supported by a mix of commercial and industrial development to generate higher paying jobs and higher income generating establishments and to become part of a tiger seaport larger in the near future.
Project Components	• Industrial zone and Green Port area • Port facilities ships and transshipments, warehouses, piers, fueling and repair station, Berth Marina
Process/ Technology	Before proceeding to the construction phase of the project a

	work plan of a reclamation projects shall be lay out such as; Inventory of all relevant contractual and technical specifications including layout of the reclamation area, the required fill, the testing and monitoring requirements and other possible milestones. • An inventory of boundary conditions such as; the borrow Area, the sailing route of the dredging vessels and the reclamation area and its surroundings. • The Nature of the existing subsoil at borrows area and the reclamation site. • Environmental regulations • Navigational regulations • Required Permits • Availability of Plant • Detailed project Planning • Dredging Plan of borrow area including dredging equipment • Fill Transport Plan (e.g. pipeline, booster pump, stations trailing sanctions hopper, barges and other equipment) • Result of the geotechnical Analysis (e.g. settlement and stability of bunds and fill) • Filling Plan (e.g. plant and equipment required, the number and thickness of lifts, consolidation, periods, testing schedules • Soil and ground improvement plan (e.g. vertical drains, compaction) • Monitoring and quality control Plan Risk Assessment and Mitigating measures
Indicative Project cost	Estimated project cost is at Php 2.7 B
Scope of Work	Prior to commencement of the main reclamation works, a pre-survey and setting-out are to be undertaken to the proposed site. First, the boundary of the reclamation project working area shall be demarcated with lighted buoys. This is to ensure safe navigation and to keep out vessels that are not associated with this project. Subsequently, a number of arrays of turbidity control measures shall also be constructed and installed. These shall include the construction of the perimeter bund and also installation of silt curtain positioned close to the perimeter bund construction sites for the prevention of sediment dispersion

	resulted from dredging and sand filling activities. The seaward perimeter bunds shall be constructed using rocks, and most boundaries shall be formed by using two types of materials, which are sheet piles and rocks. The rocks, sand and sand bags shall be use initially as a perimeter bund to contain the sand fill material. Sand-filling works that started after the reclamation areas were predominantly enclose by the perimeter bunds made from rocks, and sand bags. After the sand fill was up to +3.0 m above the mean high water level, the prefabricated vertical drain (PVD) shall be follow install to the full depth of the compressible layer to drain off the pore water as part of the soil treatment. This is to fasten or expedite the consolidation of the slow-draining soils. Subsequent sand filling took place at the +3.0 m platform that are to be installed with PVDs, until the designated platform elevation of (+5.5 to +6.0 m) are reach. It should be noted that the platform at +6.0 m is 3.0 more or less above the highest astronomical tide occurring during high tide season and more than 1.5 m above the recorded wave height at the Luzviminda, Puerto Princesa City. Hence, the platform levels of the proposed for site is regarded to be a safe design parameter with the inclusion of the safe environment against overtopping effects. As to accelerate the speed of the construction and reclamation filling activities two filling methods were considered to be apply as the most cost effective and suitable construction method. These are above water such the use of dump trucks, heavy equipments and barges for hauling of materials and below water filling activities by the used of hopper suction dredgers and barges.
--	---

**ENVIRONMENTAL IMPACT
ASSESSMENT**

**PUBLIC SCOPING
REPORT**

INTRODUCTION

As part of environmental impact assessment, the City Government of Puerto Princesa, Palawan in partnership with WTEI Realty Development Corp. (WRDC) conducted a Public Scoping for the proposed Reclamation Project. Scoping is the presentation of the proposed project, gathering and analysis of information that a state agency will use to establish the breadth, or scope of environmental review of the proposed reclamation project. In this activity we identified the significant environmental and social impacts.

Project Title	Proposed Reclamation Project
Date of Public Scoping	May 4, 2023
Time and Venue	10:00am at Barangay Luzviminda Basketball Covered Court
Total Number of Attendees	230 Participants from different sectors of society
Invitees	• Barangay Council of Luzviminda • Barangay Council of Mangingisda • City Environment and Natural Resources Office of Puerto Princesa • Residents of Barangay Luzviminda and Barangay Mangingisda • Representative from Business Sector • Representative from Industries • Representative from Schools Public and Private • Representative from religious sector • Representative from Hospital • Representative from indigenous populations • Representative from Non – Government Organization Also in the attendance; 1. Rolando Amurao – Deputy Mayor for Southeast Barangay 2. Herbert javier – Observer from Sangguniang Panlunsod 3. Mercedita Almorfe – Deputy PEMU, Palawan 4. Atty. Carlo Gomez – City ENRO Puerto Princesa 5. Hon. Laddy Gemang – Barangay Captain, Barangay Luzviminda 6. Hon. Absalon Umpad – Barangay Captain. Barangay Mangingisda

	7. Atty Patrick Tan - WTEI 8. Rolando Vocalan – Preparer / Speaker 9. Theresa Calo – Preparer / Speaker
Program of Activities	• Invocation • National Anthem • Welcome Remarks • Introduction / Roll out of Participants, overview of the proposed project and proposed action plan – Theresa Calo, Preparer • Overview of the Scoping, guidelines, Mechanics of the scoping for the project and next step in the EIA Process – Ms. Mercedita Almorfe, Deputy PEMU, Palawan • Brief Presentation of the proposed project – Theresa Calo, Preparer • Issues and Concerns – Rolando Vocalan and Atty Carlo Gomez, City ENRO • Open Forum - Preparer • Synthesis and integration summary of issues and agreement on scoping - Preparer • Closing Remarks – Atty Patrick Tan
Preparation for the Scoping	• The Preparer submitted a project description to EMB Region 4B for the proposed reclamation project for review. Likewise, a request letter for Public Scoping was also submitted. • A letter of invitation for the attendees signed by the Regional Director of EMB Region 4B was forwarded to all invitees served as an invitation for the public scoping.

REPORT AND ASSESSMENT:

Public scoping was conducted at Barangay Luzviminda Basketball Court, it was attended by 230 participants from the two (2) Barangay Luzviminda and Mangingisda. In addition it was also attended by the following sectors namely; Barangay Council of Luzviminda, Barangay Council of Mangingisda, City Environment and Natural Resources Office of Puerto Princesa, Residents of Barangay Luzviminda and Barangay Mangingisda, Representative from Business Sector, Representative from Industries, Representative from Schools Public and Private, Representative from religious sector, Representative from Hospital, Representative from indigenous populations, Representative from Non – Government Organization. The Public scoping program started at 10:00am.

Topic on Environmental Impact assessment was discussed. The proponent of the proposed reclamation project is the City Government of Puerto Princesa in partnership with the private developer WTEI Realty Development Corp. (WRDC). In order to provide information to all concerned citizen public scoping was conducted at Barangay Luzviminda along with adjacent Barangay Mangingisda. Stakeholder participation for the project was ensured to determine the current situation of the affected residents, including the issues and concerns they are experiencing in their community. The issues and concerns based on the results of the perception survey and public scoping are summarized below:

ISSUES AND CONCERNS RAISED DURING THE PUBLIC SCOPING

- Livelihood / Employment for Barangay Luzviminda and Mangingisda – Concerned Barangay for the proposed reclamation project will be prioritize in this project, opportunities for the mangingisda, however there will be a screening committee and requirements for the employment.
- Public / Social Services - Road construction
- Environmental Management – One of the major priorities of the project is Protection of the Environment. The City Environment and Natural Resources Office (CENRO) of Puerto Princesa , Palawan will monitor the area, likewise mitigating measures of the project will be applied. Environmental parameters to be monitored.
- Valid sources of fill materials - The project will source filling materials from valid sources only.

MINUTES OF THE MEETING FOR PUBLIC SCOPING

- The Public scoping activity started at exactly 10:00am with the presence of all the 230 invitees and participants, followed by an invocation and National anthem led by the Preparer.
- Introduction to all the Participants and expectation setting of the scoping was led by the Preparer Theresa Calo.
- Welcome Remarks was led by Punong Barangay Laddy Gemang.

(Maraming salamat maám at nandito tayo ngayon sa public scoping na kung saan nandito lahat ang mga Representative akoy nagpapasalamat at nandito po kayo winiwelcome ko po kayo lahat, lahat ng nandito ngayon umaga ang Deputy Mayor Rolando Amurao at Atty. Carlo Gomez ng City ENRO at sa ating nag proposed ng project na ito ang WTEI si Atty Patrick Tan at ang kanyang mga kasamahan at nandito rin si maám Mercy Almorfe ang Deputy Pemu ng Palawan pasalamat tayo nandito ang school principal ng High School ang ating representative ng elementary andito rin po, maraming salamat po at sa Barangay Council ng mangingisda. Andito rin po lahat ng sitio purok leader at

Barangay Official ng Barangay Luzviminda. Ang ating religious group nandito yung dalawang pastor maraming salamat at ang ating day care worker at Barangay health worker palakpakan po natin sa kanilang suporta. Nandito rin po ang ating mga Barangay tanod. Nandito po tayo sa isang proyekto na talagang sinisigurado na susuportahan ng Barangay Luzviminda. Dahil ikagaganda po ito ng ating Barangay. Maraming salamat po at pakikilingan po namin ang inyong presentation. Magandang umaga po sa inyong lahat).

- Overview of the Scoping, guidelines Mechanics of the scoping for the project and next step in the EIA Process. Ms. Mercedita Almorfe, Deputy PEMU and speaker from EMB PEMU. Ms. Almorfe discussed the Process of EIA (Environmental Impact Assessment). She also discussed the importance of scoping in EIA process.

(Marahil kayo po ay nakanganga ngayon kung ano ang partisipasyon nyo dito sa proyektong ito na itatayo sa Luzviminda . Ang proponent po ay nag aapply ng ECC o Environmental Compliance Certificate hindi po ito permit ito po ay isang planning tool lamang isang step lamang po sa kanilang mga prosesong dadaanan. Pero bago mabigyan ng ECC kailangang dumaan sa Public scoping o sa ganitong proseso. Para mabigyan ng ECC kailangan dumaan sila sa Public Scoping. Kaya public kasi kasama kayo. Tayo mga stakeholders sa proyektong ito. Kailangan maintindihan ninyo kung ano ang papel yo dito. Kung anuman ang benepisyo o epekto o negatibo sa proyektong ito tayo ang tatamaan ay kayong narito. Kaya kailangan buksan ang mga isipan mamaya mayroon tayong tanungan portion. Kami po sa EMB ay instrumento lamang upang ipaliwanag ang mga prosesong pagdadaan nitong proyektong ito. Attached is the tagalog version of the presentation.

- After the EIA Presentation of Ms. Mercedita Almorfe the representative from the Local Government Unit of Puerto Princesa Atty. Carlo Gomez, City ENRO discussed the partnership of the City Government of Puerto Princesa and WTEI Realty Development Corp. (WRDC). According to Atty Gomez the Proposed Reclamation Project was endorsed to his office and supported by the City Government of Puerto Princesa through City Resolution.

(Magandang umaga po sa ating lahat, of course ang ating mga panauhin ngayon si Deputy Mayor Bong Amurao, Si kapitan Laddy Gemang na very suportive sa mga activities. Andito rin po si Kapitan Umpad. Magandang umaga po. Ang ating taga EMB PEMU na pinangungunahan ni ate Merce. Di ba kayo natatakot sa kanya kanina? Di naman ano? Maliwanag naman po ang kanyang explanation nya. Gusto ko pong ipaalam sa inyong lahat na ang proyektong nasa inyong harapan ay inindorso ng aming opisina way back four (4) years ago. Yung proyekto rin na ito ay nabigyan at nagkaroon na rin kami ng initial assessment sa proyektong ito kung ano ba ang environmental impact dun sa nasasakupan. Gusto ko rin pong ipaalam na nag advised kami sa private

proponent na kapartner po namin na kailangan kumpletuhin ang mga documents before proceeding with the project. Ngayon po ang aming endorso ay sinuportahan ng ating mahal na Mayor sa pamamagitan ng pagbibigay ng endorsement sa sangguniang Panlungsod DENR at ng PRA. Bakit namin inindorso ang project na ito. Dahil malaking tulong sa Barangay o komunidad at sa karatig Barangay na kung saan nasasakupan ng proyekto. Ang opisina po ng City ENRO simula noong itinaayo at humiwalay sa DENR sa pamamagitan ng ating local government code ay parati pong nandun sa pagreregulate pagbabawal paghihigpit. Nandun po lahat pero ngayon po narealized namin after 30 years na regulasyon ng opisina hindi pa rin po namin nasasagot ang tanong na ano ba ang kay Juan dito sa ginagawa namin naghihigpit kami ng pagputol ng punongkahoy, naghihigpit kami sa pangangisda sa ibang lugar ano ang benepisyo mabibigay kay Juan? Ang Juan po ay kayo, kayo si Juan. Sasabihin ko sa inyo na sa haba ng taon na kung saan kami ay naghihigpit at nakatuon lamang sa regulasyon hindi po namin nasasagot ano ba ang benepisyo namin kay Juan? Nagbago po kami ng pananaw ngayon. Ito po ang naging dahilan kung saan inindorso po namin ang proyektong ito. Hindi po kami nag indorso ng ganun na lang. Tiningnan din po namin ang Environmental assessment yung project na yan at nagkaroon din po kami ng mga kondisyonis sa private proponent na kung saan tutuparin nila para po imbis na mabawasan madagdagan pa, ma enhance at madevelop at maimprove ang environment na kung saan maaapektuhan ang proyekto. Ang sagot po kung ano ang benepisyo kay Juan andun po kung mag operate ang proyekto. Yung mga napirmahan ninyong endorso ng Barangay na kung saan magkakaroon ng kooperasyon dito sa ating komunidad, employment number one, economic alam naman natin na ang project ay pier. Isa pong problema natin sa area na yan ay maayos na pier. Bababaan tayo ng mga pasahero mga produkto natin deretso sa area na yan. Ito po ang inilalahad naming proyekto na kung saan masasagot po namin yung tanong parati na ano ba ang meron kami dyan. Ito po ang project ay magbibigay ng negosyo sa lahat po alam nyo naman kung gaano kalayo kung tayo ay dadaan sa kalsada papunta ng bayan pero mashoshorten po ng area na ito sapagkat andoon na po yung pasilidad na magbibigay. Pangalawa po ang tagal nang naging komunidad ang Luzviminda at Mangangisda mabibilang lang sa mga kamay natin ang negosyo dito sa loob ng ating Barangay. Alam naman natin na ang negosyo ay magbibigay ng tulong sa atin sa mga komunidad. Magkakaroon ng oportunidad, karagdagan kita. Magtayo tayo ng sariling negosyo na susuporta kasi andyan ang negosyo, papasok na rin po yung ibang mga investor dito. Sapagkat kung mapapansin ninyo ang investment andun lahat sa bayan wala dito. Samantalang dito sa atin maganda ang lugar andito ang komunidad andito ang manpower plus yung oportunidad magtayo ng sariling negosyo na susuporta rin sa ganitong negosyo. So yun po lahat ang opisina ng City ENRO at ang local na pamahalaan ay sumusuporta dito sa project na ito. Ngayon po hindi po ito mina, kasi kanina sinabi ni ate Merce na Mining. Ang siyudad po ng Puerto Princesa ay naglabas ng resolusyon na kung saan hindi

po natin sinusupurtahan ang pagmimina dito sa ating lungsod yan po ang ating deklarasyon dito sa ating siyudad. Bilang gobyerno tungkol doon sa mga nabanggit ni ate Merce kanina, kami po ang magbibigay ng assurance sa inyo na kami po ang magreregulate at magsusupervise sa private entity na ito na hindi sya magkaroon ng mga violation. Hindi lang po regulasyon ang aming gagawin kung di tutulong din po kami yun ang nawawala sa gobyerno puro na lang regulate at ipinagbabawal nawawala ang serbisyo. Upang maihatid ang serbisyo sa inyo sa pamamagitan ng proyektong ito. Ang aming pong nais ay mag provide ng serbisyo sa inyo. Kung makakatulong po ang proyektong ito, serbisyo po ang dadalhin namin sa inyo (Palakpakan) para manatiling maayos ang proyektong ito. Pinapangako po namin sa inyo na tuloy tuloy ang serbisyo natin sa proyektong ito. Ang Opisina namin ay bukas sa serbisyo para sa inyo. Yun lamang po at magandang umaga po.

- The Preparer Ms. Theresa Calo presented the proposed reclamation project objectives. (Attached is the tagalog version of the presentation).
- After the presentation of the proposed reclamation project, issues and concern was discussed by Mr. Rolando Vocalan Preparer and speaker followed by open forum raising some issues on Environmental Impact Study.

(Magandang umaga po sa inyong lahat. Alam nyo po marami na po kaming nagawang reclamation dito lang po ako natuwa kasi yung investor ay taga Palawan Hindi nya siguro ho pababayaang na ang lugar ny a ay masir. Kaya kung ang mga tao ay nag aalala wag ho kayong mag alala tagain nyo ang mga gumagawa dito. Ang sabi ni WTEI Gusto kong maiangat ang mga taga palawan. Dahil ang Palawan ang nag angat sa akin dapat ibalik ko ang kung ano ang ibinigay nila sa akin. Tandaan nyo, trabaho para sa mga tao dito, yun ang tinatawag na direct beneficiary gaano karami ang makikinabang dito. Paano tatawid dagat lang ang pinakikinabangan, alam nyo kung bakit po, ang pinaka mahirap na environmental rules tandaan nyo po sa buong mundo puerto ang nagpapayaman sa mga komunidad. Kasi dyan pumapasok ang komersyo. Tandaan natin po tayo ang proyektong ito ang kauna-unahang import alituntunin sa kalikasan. Unang una po ang usok po dito manggagaling sa barko at pangalawa sa mga truck eh talaga namang may mga truck na dumadaan dyan. May mga parameters po tayo namomonitor po yan. Ang investor dito ay taga dito. Rekta kayong makakapag reklamo sa kanya. Kung tubig naman po meron tayong STP or Wastewater Treatment Facility. Hangin Marami po tayong mitigating measures. Ang Pier na gagawin dito ay para sa inyo kayo ang makikinabang. Marami pong salamat.

QUESTION AND ANSWER PORTION

- *(As per instruction of EMB PEMU the allotted time for every question is (2 to 3) minutes only, participants will introduce his/ her name and sector or representing sectors from any society)*

1. From religious sector – Pastor Jocson Family for Christ (Isa sa aming panalanging na pagpalain ang aming Barangay, hindi po ako tagarito pero ngayon dito na po ako nakatira, unang una bakit binigyan ko ng diin ang probinsya ng Palawan sapagkat ang Palawan ang pinakasikat na probinsya. Mahalin ang buhay, dahil ang buhay natin ay hindi sa atin ito ay galing sa diyos. Noong dumating ako dito almost 80% ay jobless. Lahat ng nakikita natin ay galing sa diyos. Sa akin lahat ng nilikha ng diyos ay may purpose. Ang tanong ko dito dapat ito ay nakaakma sa ating komunidad na tumagal ang buhay salamat po sa proyekto ng ating local government. Salamat po dahil ang proyektong ito ay makatulong sa bawat Barangay. Sana po pag ingatan ang ating kalikasan. Hindi masisira at dapat ito pag planuhan ng maayos)

Theresa Preparer 1 – Makakaasa po kayo na pag iingatan natin ang ating kalikasan, marami po tayong gagawing mitigating measures dyan kami po ni sir Rollie ay Environmentalist at ang proyektong ito ay hindi magtatapos sa ECC pagkuha ng permit lamang tuloy tuloy po ang Environmental Monitoring nito. Hanggang may proyekto derederetso po ang Environmental Compliance. Maraming Salamat po Pastor.

Rollie Preparer 2 – Pastor 4 na taon na itong pinaplano sa tinin k naman po ay ginagabayan tayo ng diyos. Kailangan ng tao ang proyektong ito.

2. Barangay Mangingisda – Punong Barangay Laddy Gemang (Hindi ito tanong kundi katayuan ng Barangay kailangan natin dito ay trabaho. Kaya ito sa pamumuno ko talagang hiniling ko kay WTEI na magkaroon ng trabaho ang mamamayan ng Luzviminda. Ang sabi nya po kahit po 400 workers maaaring magtrabaho sa proyektong ito. Assurance nyo lang po sa aming na dito kukunin sa aming Barangay kasi importante sa amin ang trabaho. Siempe ganun din sa kalapit naming Barangay Mangingisda. Kami lubos na sumusuporta sa proyektong ito.

Atty. Gomez City ENRO – isa sa mga regulasyon ng opisina namin na kung saan nandun ang proyekto majority ng employment dapat manggagaling dun sa lugar na naapektuhan ng proyekto. Yan po ang magagarantiya namin sa inyo kasi dadaan po sa opisina namin ang proyektong ito. Pero dapat qualified. May training pag pumasa sa training siguradong makukuha.

Rollie Preparer 2 – Maaari po kayong mag akyat na dito ng TESDA para po makapag patraining po tayo. Makiusap sa City Government kumuha ng Working Permit sa Barangay.

3. Barangay Luzviminda Kagawad (Sinasabi sa batas na kung saan ang proyekto ang unang magbebenipisyo yung mga tao na andun sa lugar sinusuportahan ko po ang programang ito. Ang tanong ko yung mga wala pang nylon dyan na nangingisda mabigyan din sana ng nylon o lambat.

Theresa Preparer 1 – Opo kagawad noted po lahat yung sinasabi nyo at nakikinig po ang WTEI sa inyo. Salamat po.

Deputy Mayor Bong Amurao – Magandang umaga po sa lahat nakikinig lang po ako sa ating pag uusap. Ang proyektong ito sa pananaw ko, ang sabi ni Mayor eh parang lighter na pag sinindiha mo, dyan na po magsisimula ang pag unlad ng ating pong lungsod at nitong dalawang Barangay. Magkakaroon po ng trabaho paulit ulit na sinasabi at nirerequest nga ni kapitan unang bigyan ng trabaho ang Luzviminda. Pag maraming trabaho uunlad po ang ating ekonomiya. Maraming negosyo mga tindahan ang puedeng gawin dito. At pag maraming negosyo magbabayad ng taxes yan sa Barangay sa City Government lalaki po ang pondo ng City Government. Luluwag ang traffic hindi na po iikot ang Cargo galing dito deretso dun sa pupuntahan nila. Ang magbebenefit po ng proyektong ay ang Barangay Luzviminda at taga Mangingisda. Maraming salamat po. Magandang hapon po sa inyong lahat.

4. Education sector DEPED – Magandang umaga po. Ano ang pinaka main purpose ng port area na yan ano ang mga dadaong dyan, ano ang itatambak dyan. Pangalawa po yung impact po nito. In a long run. Kasi yung mga estudiante namin sila yung magbebenefit nya, ano ang epekto nila sa yamang dagat. Particularly sa mga mangingisda. Ano ang epekto nito sa mga mangingisda. Walang bang masasagasaan na Mangroves areas na napaka importante din po sa atin. I am not anti development buy I am Pro development. But Will see to it that everything will put into balance

Atty. Carlo Gomez and City ENRO - Simply po, Ang purpose po ng Pier accessibility a chance para magamit ito kung kailangan. Shorten the process sa pagpunta ng bayan, pagdating dun sa environmental impact nagkaroon po ng initial assessment ang aming opisina na CENRO, so hindi naman po ganun ka critical yung ating yaman dagat na maaapektuhan ng project dun sa area, inasses na po ng opisina namin yan at nag commission kami ng WPU at PCSD. Pero may mga sinagest yung aming opisina kahit hindi ganun karami yung coral reef sa area na maaapektuhan ng project nag provide pa rin kami ng condition kay WTEI ano po yung mga yun, una po mag sponsor sila ng isang NGO para implement ang environmental program ng WTEI ano pong klaseng program una ang prinesent po namin sa kanila is to enhance yung seagrass yan po ang purpose ni WPU kung bakit nakasama sila sa initial research and assessment para pag aralan yung area kung

may maaapektuhan kasi puede namang ilipat o itanim sa ibang lugar. Subok na po namin ang technology na yan. Yung Coral reef po yung pong may kinalaman sa dagat ito yung palawan geographic society para madagdagan yung coral reef sa area. Wala naman pong naapektuhan na coral reef sa area. Irerequire din namain ang WTEI na dagdagan yung coral reef sa area. Pero gagawin natin. Ang development naman talaga eh aangat ang buhay natin. Aangat ang estado ng Barangay Luzviminda at Mangingisda. Pagdating naman sa edukasyon isa po ito sa magandang lugar na ipakita sa ating estudyante na ang development palang itayo at maaaring gawin na pinangangalagaan pa rin ang ating kapaligiran. Susuportahan po ito ng opisina ng CENRO sa pamamagitan ng aming environmental program. Yung facility po ng WTEI ay makakatulong po sa atin para magkaroon tayo ng access sa dagat. At mas mapadali itong lifefish program of City Government. Focus din po kami dun sa maaaring maaapektuhan. Isasama rin po namin ito sa aming suggestion ka WTEI yun.

5. EMB PEMU Ms Mercedita Almorfe – 22. 2 Hectares po no? Ang tanong ko lang po that will entail how many volumes of filling materials at san magiging source?

Atty Carlo Gomez City ENRO - Gusto ko lang pong linawin na hindi po sya buong 22. 2 hectares konting portion lang po ng dagat kasi meron pong lupa dun eh. So open area na po yan. Yung nag cli claim na may nasirang mangrove pero wala naman pong report na dumarating sa aming opisina na sinira o nasira ito. Pagdating naman po sa filling materials magdedepend kasi doon sa detailed project ng private proponent namin magkakaroon ng sufficient na volume para doon sa target area na reclamation.

6. Punong Barangay Umpad – Ang proyekto ay napaganda, sana kapag tuloy tuloy na ang proyekto sana ang kunin yung porest among the poor. Sana yung lugar na yan na nadeclare na Baclad zone tinanggal kami dahil may reclamation na ginagawa. Source of living nila ang Baclad. Ang daming nagkaroon ng vehicular accident ang dahilan yung daan halos hindi na madaanan. Nananawagan po ako na kung maaari bigyan ng pansin ito. Sana yung aming kahilingan mapagbigyang pansin.

Atty Carlo Gomez City ENRO - Thank you dun sa inyong katanungan gusto ko lang pong I clarify sa inyo base sa record ng aming opisina at sa City Agriculture Office wala pong declared Baclad zone sa area. Baka po ang nangyari eh operation ng Bantay dagat. Na kung saan yung mga ilegal na Baclad ay talagn hindi pinapayagan. Ang pagkakaalam lang po kasi namin ang declared lang na Baclad zone ay nadun sa nagawan. Kung gusto nyong ipropose yan eh susuportahan po namin. Hindi namin prinopromote ang Baclad zone. Pinag aaralan po namin ang Baclad zoning. Kaya nagkaroon po kami ng lifefish ordinance na kapalit ng baclad. Yung mga proposal po pag uusapan po ng aming opisina.

7. Mangingisda member – Dapat po ang Proposed Reclamation Project isama ang pangalan ng mangingisda.
8. Barangay Official ng Barangay Mangingisda – Sana yung aming marinig yung assessment ng DENR at yung assessment ng CENRO eh maipakita rin. 4 na taon na wala na kaming narinig sa WTEI pagkatapos ng meeting.

Atty. Carlo Gomez City ENRO – Gusto ko pong I clarify na yung Barangay Luzviminda at Mangingisdaay nagbigay ng endorsement. Ito po ay process na. Dumadaan na tayo ngayon sa process.

9. EMB PEMU Ms. Mercedita – mag crecreate po ang regional office ng Technical Committee na ilalagay yung mga mitigating measures. Meron din pong action ang EMB suspended muna ang operation. Ngayon po ay dumadaan na sila sa proseso.

Rollie Preparer 2 – Para din po sa kaalaman ng lahat 300 meters lang po ang irereclaim dyan. Yung mga bangka nyo po ay lubak lubak ang dinadaan nyo pero yan Gagawan po parking area. Yung breakwater na gagawin dyan lalagyan ng bakawan para po sya ang natural breakwater.

10. **NGO ELAC Anabelle Reyes** – Meron bang specific na cost benefit analysis sa damage po dun sa seagrass bed at dun sa mangroves kasi itong mga ecosystem na ito meron po syang value in money at yung impact din po nito sa Climate Change kasi nga sabi nyo nga special ang Palawan meron pong resolution ang PCSD na ang mga Mangrove area pati na ang seagrass bed area core zone po ito at dapat wala pong mga human activities na ginagawa po dito katulad ng malalaking proyekto katulad ng Reclamation. Now impact on the Climate Change. Ngayon ay binabagyo na ang Palawan. Ang Mangrove at seagrass ay malaking contribution sa mitigation ng Climate Change. Tapos po sa livelihood po dapat po meron po talagang very specific and detailed pag vavalue din po how much yung nawala sa fisherfolks is this less than sa benefit na makuha ng community sa proyektong ito in the long run. Sana po sa next na consultation may mailagay sa presentation na value in peso per hectare.

Theresa Preparer 1 – Meron na po tayong nagawan cost benefit analysis at mitigating measures pero hahayaan po natin ito sa Technical Review Team from EMB Region 4B

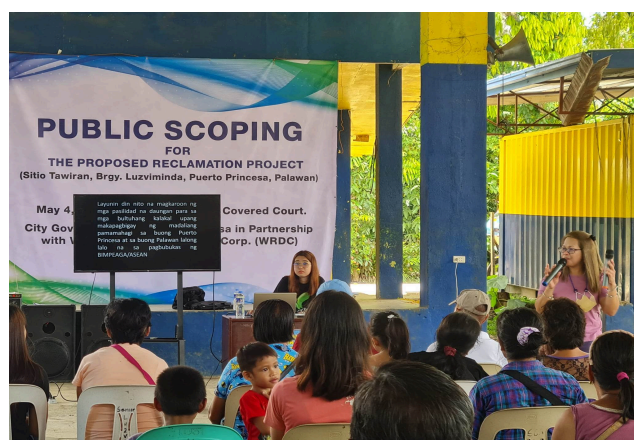
11. Religious sector – Malasakit Kaunlaran partnership with our local Government kung may trabaho may kaunlaran.

Atty Patrick Tan (Closing Remarks) Hindi ko na po pahahabain, pero unang una marami pong salamat sa inyong pagdating. Sa Baclad hindi po namin alam yung issue na yun. Yung sa ELAC naman salamat at nakarating kayo. Yung issue sa mga

technical itatakelpo natin sa susunod na technical scoping. Yung pinaka huli yung public hearing po. Sa Barangay Luzviminda kung ano yung mga concern I document po natin. yung fishing supply wala naman pong problema. Every month may tree planting kami. Yun lang naman po at marami pong salamat.

Theresa Preparer 1 – Synthesis and integration summary of issues and agreement on scoping.

PHOTO DOCUMENTATION

After the Public Scoping the Co - proponent WTEI Realty Development Corp. (WRDC) informed the City Government of Puerto Princesa about the result of the conducted activity to the Acting Mayor Nancy Socrates (Vice Mayor) and Atty. Carlo Gomez City ENRO.

We hereby certify to the correctness of the foregoing minutes of Public Scoping held last May 4, 2023 at Barangay Luzviminda Basketball Court.

Prepared by:

THERESA CALO
Environmental Consultant
Preparer

Noted by:

Co - proponent
WTEI Realty Development Corp.

